

| АФОРИЗМИ

Про лікарів

Один художник став займатися лікуванням. Зустрів його якомсь земляк і здивовано запитав:

– Чому ти став лікарем?

Той відповів:

– Якщо зроблю помилку в живописі, то її ніяк не приховаєш. А в медицині всі мої помилки прикриє земля.

*Афганська народна казка
«Художник-лікар»*

Помітили люди, що один лікар, приходячи на цвинтар, закриває обличчя накидкою. Спитали його:

– Чому ти так робиш?

Лікар їм на це відповів:

– Мені соромно перед тими мерцями, що у мене лікувалися...

*Афганська народна казка
«Сором'язливий лікар»*

А був у той час такий звичай: якщо хворий, якого лікував лікар, помирав, то перед будинком лікаря вішали кокосовий горіх...

– Учителю, – звернувся селянин до лікаря. – Як же так? У тебе висіло всього два горіхи, і я подумав, що тобі не вдалося зцілити тільки двох.

– Так і є, шановний. Тільки двох мені не вдалося зцілити від тлінного земного життя.

*Бірманська народна казка
«Про те, як селянин лікаря обирав»*

Про хвороби

– Ой вовчику-братику, хіба ж то я? Хіба ж ти не бачиш, що з мене й мозок тече, так мене побили, що й голову провалили мені...

*Українська народна казка
«Лисичка-сестричка і вовк-панібрат»*

Зі сліпим не помилуєшся барвами картин. З глухим не насолодишся звуками дзвонів і барабанів. Але хіба сліпим і глухим буває лише тіло? Свідомість теж може бути сліпою і глухою...

*Даоська народна казка
«Божественні люди»*

Хвороба, яку не вилікуєш, – це поганий характер.

*Оповідання про Таваддуд (ночі 457-462)
зі збірника арабських казок «Тисяча і одна ніч»*

Але за всієї краси й багатства ніхто не хотів з нею одружитися, бо люди подекували, наче є у неї така хвороба – «норов» називається: коли дівчині в чомусь не догодити, вона в ту ж мить всі справи полишає, лягає в ліжку і лежить доти, поки її бажання не виконають і не задобрять її...

*Латвійська народна казка
«Лінива дружина»*

Про методи лікування

Цар дуже постарів і очима зубожів, а чув він, що за тридев'ять земель, у тридесятому царстві є сад з молодильними яблуками та криниця з живою водою. Якщо з'їсти старому це яблуко – помолодшає, а водою цією вмити очі сліпому – бачитиме...

*Російська народна казка
«Казка про молодильні яблука і живу воду»*

– У тебе така довга шия і такий довгий ніс, – прохрипів, вовк, побачивши бузька. – Лиш ти один можеш дістати кістку з мого горла і врятувати мене від погібелі. А потім я віддячу тобі, дам велику нагороду.

Стало бузькові жаль вовка, засунув він свій довгий дзьобик йому в горло і витягнув кістку...

*Українська народна казка
«Вовк і бузьок»*

Зараз же орли дістали та дали Іванкові якогось зілля; він потер тим зіллям бабині та дідові очі і відразу в них з очей сліпота зійшла...

*Українська народна казка
«Ведмідь-Іванко, Товчикамінь і В'ажимотузок»*

Живе на дні моря олень із золотими рогами. Якщо вбити цього оленя, здерти з нього шкуру й обернути нею хворі ноги, хвороба негайно відступить, і людина видужає. Або ж якщо дістати з дна моря траву, якою живиться олень, зробити відвар з цієї трави і дати хворому випити, він одужає...

*Карачайська народна казка
«Босхатан»*

В одній державі захворів король. Ніякі ліки йому не допомагали, і лікарі зовсім вже втратили надію на його одужання. Тоді прийшли в королівський замок мудреці і дали таку пораду:

– Потрібно знайти людину, якій більше нічого бажати. Варто королю одягти сорочку тієї людини – і хворобу як рукою зніме...

*Словенська народна казка
«Король при смерті»*

Принц став обідати тільки вдома. На нещастя, він їв дуже багато, й одного разу після важкого печінкового нападу лікарі попередили: якщо він хоче колись царювати, доведеться задовольнитися надалі вареною картоплею і мінеральною водою...

Крістіан Піно
«Історія дерев'яної ложки»

Прибіг він до юрти і подав матері лусочку змії Огло-Ма і шерстинку Володаря ведмедів. Приклала вона лусочку і шерстинку до хворих місць і вмить одужала...

Нанайська народна казка
«Відважний син»

Ти отримаєш це і сто поясів, – хвороба не зможе вразити тих, хто підпережеться ними; вони припиняють біль і страждання; прекрасний подарунок вагітним...

Шотландська народна казка
«Велике лихо феніїв»

Катіца Тердселі потримала руку короля, оглянула язик і сказала, що у короля збільшилася печінка: занадто багато він сердився і був скупим. Порадила все тіло короля обсипати сіллю та перцем й зашити в волову шкуру. Тоді хвороба відступиться від нього...

Угорська народна казка
«Катіца Тердселі»

– Що ж, спробуй, – відповів лікар. – У білому морі живе плямиста риба. Якщо зробиш примочки до очей з крові цієї риби, то прозрієш...

Азербайджанська народна казка
«Золотий підсвічник»

Єдина дочка короля хворіє багато років. Жоден лікар не може вилікувати принцесу. А от якщо вивести її в парк перед сходом сонця та побризкати на неї росою, принцеса відразу ж одужає...

Фінська народна казка
«Добрі поради»

– Мій тесть, король франкський, тяжко захворів. Як його вилікувати?

– Треба вполювати джейрана, зварити його голову і напоїти хворого відваром. Щойно вип'є, вмить зцілиться...

Азербайджанська народна казка
«Гржавий меч»

– Проти морської хвороби добре мати сталевий шлунок і ніколи не забувати, що ти щось більше за просту людину...

Ганс Крістіан Андерсен
«Циганська голка»

– Немає кращого засобу від застуди, – мовив нарешті Лис-хитрун, – ніж кров Шакала.

Лев метнув погляд на Шакала, але той навіть вухом не повів.

– Це справді так, о царю звірів, – трохи подумавши, сказав Шакал. – Але треба, щоб моя кров була змішана з мозком Лиса.

*Африканська народна казка
«Мозок Лиса»*